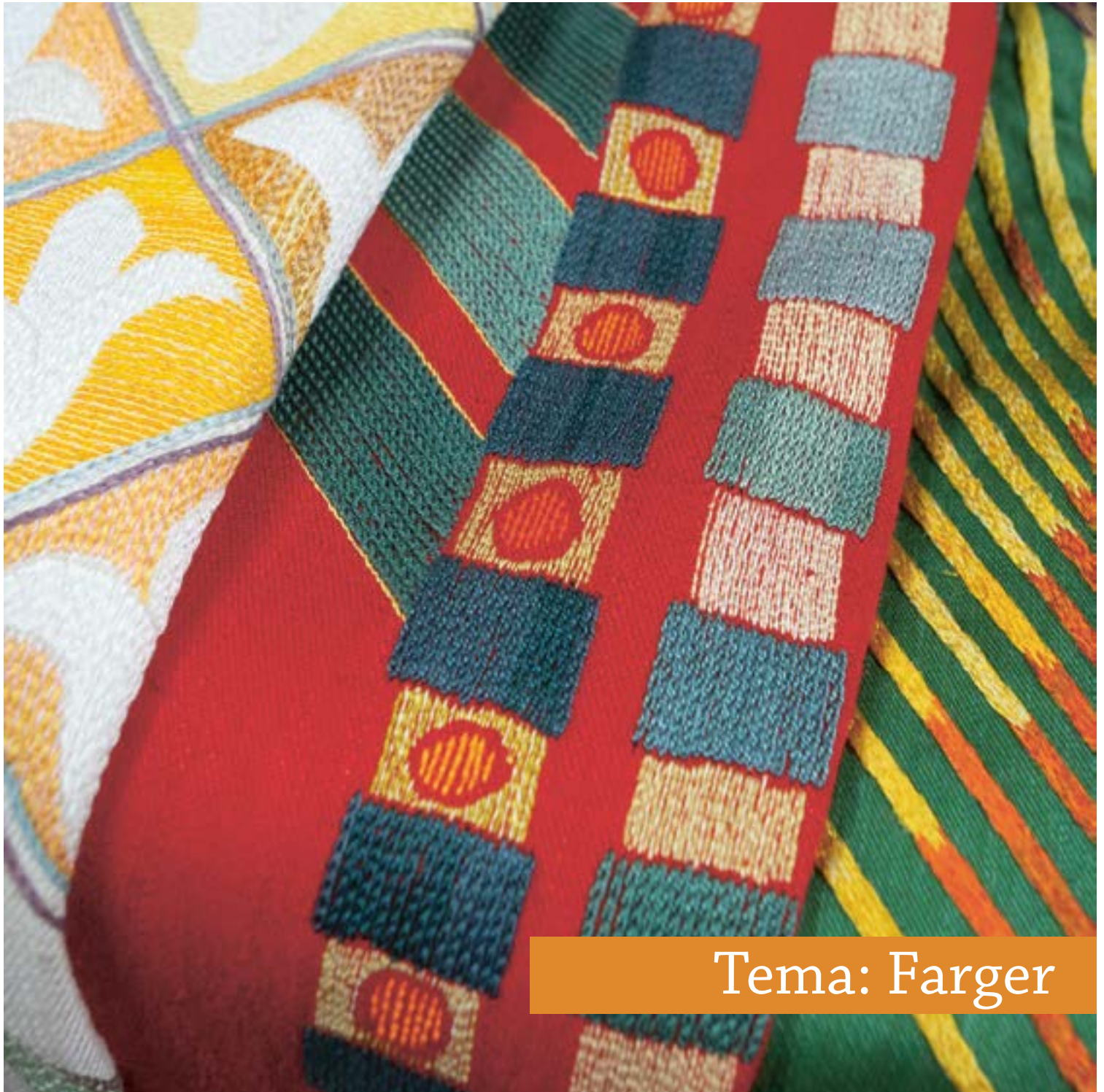

TREFOLDIGHET

NYTT FRA KIRKEN I SENTRUM

03-2025

Tema: Farger

FARGENE ER ABSOLUTT
TIL STEDE

Av: Åsmund Aarvik

Side 4-7

LITURGISKE FARGER
- KIRKEÅRETS RYTME

Av: Tore Laukvik

Side 8-9

TRE KIRKER - TRE ULIKE
FARGEMOTER

Av: Harald Tallaksen

Side 10

Fast givertjeneste

Din 100-lapp teller: Om mange gir litt blir det nok!

Lønnsansvaret for trosopplæring ligger på den enkelte menighet. I Trefoldighet lønnes 70% av stillingen til menighetspedagog Åsmund Aarvik av menigheten og ikke gjennom tilførte midler.

Stillingen omfatter viktig og høyt prioritert arbeid for barn og unge som konfirmanter, Tårnagenter, Lys Våken, samt arbeid rettet mot soknets skoler og barnehager.

Stillingen har i lengre tid vært finansiert av menighetens fondsmidler, med resultat at disse reduseres. Menighetsrådet ønsker å finansiere større deler av stillingen gjennom fast givertjeneste for å forvalte fondsmidlene bedre for fremtiden.

Menighetens medlemmer oppfordres derfor til bidrag gjennom fast givertjeneste der man inngår avtale om fast, månedlig trekk. Alle monner drar, også en 100-lapp i måneden er av betydning!

Hvordan gjør jeg det?

Opprett avtalegiro i nettbanken, kontonummer:

3000.30.55023

Alternativt kan du kontakte kontorleder Ingrid Dobbe ved spørsmål via e-post: Ingrid.Dobbe@agderkirken.no, eller på telefon 37 06 11 21.

Bidrag gir rett til skattefradrag.

Takk for ditt bidrag til viktig arbeid for fremtiden!

Menighetspedagog Åsmund Aarvik i aksjon med Tårnagentklubben. Foto: Solvor Frafjord.

Forsidebilde: Åsmund Aarvik

KIRKE- KONTORET

Besøksadresse:
Friergangen 2 (Kirkebasaren)

Postadresse:
Pb. 99, 4801 Arendal
Kirkekontorets sentralbord:
tlf. 37 06 11 21
trefoldighet.menighet@
agderkirken.no

Menighetspedagog:
Åsmund Aarvik
tlf. 37 06 11 25
aasmund.aarvik@agderkirken.no

Kantor:
Tim Harry Blomberg
mob. 476 18 744
tim.harry.blomberg@
agderkirken.no

Kirketjener:
Hege Kaspersen Skjulestad
mob. 94978382
hege.skjulestad@
agderkirken.no

Kontorleder:
Ingrid Dobbe
tlf. 37 06 11 21
ingrid.dobbe@agderkirken.no

Sokneprest:
Tore Laukvik
tlf. 37 06 11 24
mob. 900 70 693
tore.laukvik@agderkirken.no

Prost:
Jorunn Raddum
mob. 934 17 962
jorunn.raddum@
agderkirken.no

Kirkeverge:
Björg Løhaugen
bjorg.lohaugen@agderkirken.no
mob. 907 72 959

Menighetsrådets leder:
Karin Thorsen
mob. 918 13 355
karintho@yahoo.no

**www.trefoldighet.
menighet.no**

Tekst: Jorunn Raddum

Kjærlighetens grunnfarge

Du har sikkert erfart det selv: Når det er mørkt, er det vanskelig å se farger. Du kan bare forsøke å gå ut med søpla i tussmørket. Hvor er det blå lokket til papirkassa? – Eller det gule til plast? Fargesyn er avhengig av lys. Når det er mørkt, ser vi ikke farger.

Vi er i den tiden av året da hele spekteret av naturens farger viser seg. Når de kjølige dagene kommer, gjerne med solrike dager og tørt vær, bryter de mest intense farger frem, fra det dype røde gjennom alle sjatteringer av oransje og gult.

-Men skulle det komme tidlig frost, eller sensommeren ha vært altfor tørr, går det fort over i brunt og grått.

Mange steder i verden ser vi at fargespekteret innskrenkes, fra levende kulører og liv i gatene, til grå ruiner, grus og støv. Der bomberegnet har falt, er det som om et grufulhetens teppe har lagt seg over landskapet.

I vårt indre kan også slike tepper legge seg; lag av håpløshet, sorg og ensomhet kan skygge over de mange fargene som finnes i livets rom og relasjoner. – Ikke bare sjatteringene blir borte; når det blir tussmørkt, kan vi også miste de primære fargene i tilværelsen av syne. Kjærlighetens røde farge, hvor er du? Himmelblå, hvordan kan jeg finne deg? Solgule varme, hvor er dine stråler?

Grunnfargene, eller primærfargene, er såkalt rene farger; de kan ikke dannes ved å blande sammen andre farger. Det er altså umulig å lage rødt ved å røre sammen en miks av andre kulører.

Når Paulus underviser oss om kjærlighetens vei i 1. Korinterbrev 13, tenker jeg dette er ett av hans viktige poeng: Det er umulig å lage kjærlighetsrød ved å røre sammen andre ting: Om jeg har profetisk gave, kjenner alle hemmeligheter og eier all kunnskap; om jeg har all tro så jeg kan flytte fjell; om jeg gir alt jeg eier til brød for de fattige, ja, om jeg gir meg selv til å brennes – men ikke har kjærlighet..., sier Paulus.

Kjærligheten består altså ikke av suverene prestasjoner eller stålтро. Kjærligheten er heller ikke det samme som gode gjerninger eller selvoppofrelse. Det er noe helt annet som konstituerer kjærlighetens grunnfarge. Vi kjenner ordene: Kjærligheten misunner ikke, skryter ikke, er ikke hovmodig, krenker ikke, søker ikke sitt eget, er ikke oppfarende og glemmer ikke på det onde.

Kjærligheten er primærfargen; den rene grunnfargen som ikke kan blandes fra prestasjon eller makt. Ja, men gjør det så mye om vi rører inn en skvett med arroganse, en dash med selvopptatthet og ørliten grannfordom? Slik er vår kjærlighet. Den er ispedd så mange ting. Hvordan får vi tak i grunnfargen?

Grunnfargen tilhører Jesus; det er fra ham den har sin renhet.

«Du er den eneste, helligste, rene. Gi meg ditt rene og hellige sinn!» sier presten Ole Theodor Moe i sin salme. Livet gav ham mye motgang, gjennom sykdom og slag. – Som han selv skriver: «Motganger møter meg ...» Men gjennom salmen og livet lyser den kjærlighet som han har erfart og kjent; en fylde av kjærlighet og nåde.

I motgang og mørke er det vanskelig å se fargene. Vårt fargesyn er avhengig av lys. La oss derfor være lys for hverandre! Når motganger møter oss, la oss oppmuntre og hjelpe hverandre, så alle kan se og kjenne at Kristi kjærlighet gjennomfarger alt vi er og hele vårt liv, med sin nåde og omsorg.

Lutherrosen er Martin Luthers personlige segl fra 1530. Den har blitt et utbredt symbol for den evangelisk-lutherske kirke. Korset i hjertet symboliserer troen på den korsfestede Jesus Kristus. Det røde hjertet viser til liv og kjærlighet, mens den hvite rosen representerer glede og fred. Blåfargen reflekterer himmelens herligheter og gullringen på evighet og uendelig rikdom. Kilde: Wikipedia.no

Fargene er absolutt til stede

Jeg kommer inn i første etasje på Bomuldsfabriken Kunsthall. Der står det mange hundre keramiksylindre utover. De fyller over halve gulvet i en av de første store salene.

Her holder Martin på å installere utstilling som skal åpne i oktober, hvor Mirjam er en av teknikerne som er hyret inn på huset. Med kontrollerte bevegelser legger de porselensringene forsiktig oppå hverandre. Ved hjelp av laservater og små porselensklær får de byggverket til å stå rett.

Hvor lenge har du jobbet med dette, Martin?

- Jeg har jobbet to år pluss for å ha klart materialet til denne utstillingen. Jeg har et arbeidsstipend fra staten som dekker omtrent 50% av normal inntekt. For å klare å finansiere et sånn prosjekt som dette, må jeg ta en del oppdrag i tillegg. Derfor handler livet mye om jobb. 8 til 4 eksisterer ikke. Det blir sene kvelder og mye helgejobbing.

Nå har de fire snaue uker til å montere utstillingen som har fått tittelen «Forløp».

- Fire uker er mye tid til å montere en vanlig utstilling, men til denne utstillingen er det så mange deler at jeg tror jeg trenger hvert minutt. Det blir jo på en måte en reise gjennom keramikkhistoria, forteller Martin. Og en reise i forskjellige produk-

"Svart flak", Martin Woll Godal. Foto: Mirjam Raen Thomassen.

Martin Woll Godal og Mirjam Raen Thomassen under arbeidet med monteringen av utstillingen i Bomuldsfabriken Kunsthall i Arendal. Foto: Åsmund Aarvik

Martin Woll Godal. Foto: Åsmund Aarvik

Miriam Raen Thomassen. Foto: Åsmund Aarvik

sjonsteknikker og tradisjoner innenfor keramikk. Jeg jobber med takstein, murstein, fliser og hverdagslige ting som krukker og beger. Dette er den klart største utstillingen jeg har hatt. Som regel stiller jeg ut sammen med mange andre, og da har jeg bare plass til mindre verk. Her har jeg mange store saler å boltre meg i.

- Jeg har jo ikke sett mine egne arbeider ferdige enda, sier Martin litt ettertenksomt. Så dette blir veldig spennende. Jeg har jo delene, men jeg har ikke sett de når alt er satt sammen.

- Det er mye det samme for meg, skyter Mirjam inn. Flere av mine verk fullføres der og da. Jeg kan ha nøye planer og ha kontroll på mange elementer jeg skal stille ut, men jeg vet ikke hvordan det vil bli til slutt. Dermed blir det mye spenning knyttet til dette å ferdigstille utstillinger.

Hverken Mirjam Raen Thomassen eller Martin Woll Godal kommer fra Arendal.

- Jeg har vokst opp i Lillesand, forteller Mirjam. Men jeg flytta på hybel til Arendal da jeg begynte andre året på videregående. Da gikk jeg på Strømsbu, først på frisør, så på Tegning form og farge. Etterpå flytta jeg til Bergen fordi jeg ville bli interiørarkitekt. Jeg var veldig bestemt på at jeg ikke ville bli kunstner, for jeg hadde en mor som var kunstner, og jeg tenkte at det var ikke min vei. Jeg likte godt å arbeide med rom og materialer, men syntes ikke interiørarkitektstudiet gav meg det jeg hadde håpet på. Så jeg bestemte meg for å ta et koseår på Einar Granum kunstfagskole i Oslo. Det ble to år. Så kom jeg inn på Kunsthøgskolen i Bergen, bachelor med fordypning i tekstil og videre master i kunst.

Du Martin kommer heller ikke fra Arendal?

- Jeg er importert av Mirjam, til Sørlandet, svarer Martin kontant. Jeg er oppvokst i Trysil og bodde der til jeg ble 19 år. Jeg tok et år på Agder folkehøgskole i Søgne. Læreren min der, Anne Beate Tempelhaug, oppfordra

meg veldig til å søke på kunsthøgskolen. Jeg søkte i Bergen og kom inn der på keramikk, da var jeg 20. Så ble jeg i Bergen i 15 år. Jeg gikk først tre år på keramikk, og så master i kunst, etterpå. Etter det reiste jeg litt, fikk ordne meg atelier sammen med andre kunstnere og så gifta jeg meg med Mirjam.

Vi slo oss ned på Laksevåg, men med to unger, leilighet på 47 kvadrat, og behov for atelier, og litt sånn kunstnerøkonomi var dette ganske krevende. Vi fant ut at vi måtte flytte til et sted der vi kunne få tak i et hus som vi hadde råd til. Vi ønska å bo en plass der vi slapp å reise langt og hadde sett på flere forskjellige hus mange steder. Da vi besøkte noen venner i Arendal sommeren 2017, fant vi plutselig huset vårt.

Hvordan vil du beskrive kunsten du jobber med, Mirjam?

- Jeg er veldig opptatt av lys. Lys er hovedfokuset mitt. Jeg jobber med ulike materialer og mange slags kunstprosjekter. Jeg kan jobbe todimensjonalt

"Lyskomposisjon", Martin Woll Godal. Foto: Kira Van Hoegee.

"Isørrommet", Mirjam Raen Thomassen. Foto: Tor Simen Ulstein

med lerreter, fotografi eller plexiglass, eller noe mer skulpturelt og romlig. Men alt kretser rundt lys og sted, og hvordan lyset former det vi ser. Jeg jobber ofte ganske minimalistisk, og bruker ganske få virkemidler. Noen av arbeidene mine står jeg og arbeider med fritt i atelieret mitt. Men ofte jobber jeg med kunstverket ut fra det stedet jeg skal ha utstilling. Utstillingene min blir ofte til i dialog med utstillingsstedene.

Jeg jobber nesten bare med keramiske materialer, sier Martin når han skal fortelle om sine arbeider. Det kan være ulike typer leire og forskjellige håndverks-teknikker, dreining, støpning og håndmodellering. Jeg jobber ikke som en tradisjonell pottemaker.

Er farger viktig i arbeidene dine, Martin?

- Farger har enormt mye å si for

hvordan man oppfatter ting, og hvilken stemning man gir. For meg er farger ofte knyttet til materialene jeg bruker. I denne utstillingen bruker jeg mye porselen som er lys, nesten hvit, med en gultone. Jeg arbeider også mye med rødleire som når den er brent er full av oransje og bruntoner. Så bruker jeg gjerne innfarga glasur som gir en kontrast, ofte for å fremheve de fargene som allerede ligger der naturlig. For eksempel liker jeg å bruke svart glasur mot en brun-oransje overflate. Det synes jeg gir en veldig behagelig dybde og kontrast.

- Og på de sylindrene jeg har laget til deler av denne utstillingen har jeg lagt inn farge i kanten av formen, fortsetter Martin. De gir en kontrast som er med å tydeliggjøre formen. I tillegg har glans-graden i overflaten mye å si for hvordan vi oppfatter fargen. På keramikk blir dette ekstra synlig. En blank glasurfarge oppfattes veldig forskjellig fra en matt flate. Fargene på samme glasur blir gjerne litt forskjellige slik at de danner et mangfold av nyanser som jeg må være bevisst, og som jeg kan bruke når jeg monterer utstillingen.

"Kapsel", Martin Woll Godal. Foto: Thor Brødreskift

Martin Woll Godal og Mirjam Raen Thomassen under arbeidet med monteringen av utstillingen i Bomuldsfabriken Kunsthall i Arendal. Foto: Åsmund Aarvik

Hvordan preger farger arbeidene dine, Mirjam?

- Jeg jobber ofte med små nyanser i fargene. Flere av mine arbeider er ensfargede, nesten hvite, men jeg bruker også tydeligere og mer kontrasterende farger i noen verk. Jeg er opptatt av hvordan lyset forandrer fargene. Det jeg lager er ofte knyttet til stedet jeg stiller ut, og de spesifikke lysforholdene i rommene. Dermed vil kunstverk forandre seg i løpet av dagen, avhengig av lysets skiftninger og hvor mye lys som slipper inn i rommene jeg stiller ut i.

Hvis jeg jobber med maleri på lerret liker jeg å jobbe på et ubehandlet lerret der tekstilfibre bryter fargen og lyset og gir et fargespill. Mine kunstverk kan se nesten helt tomme ut, med rene flater, og en begrensa fargepalett. Jeg er nysgjerrig på hvordan lyset og disse rene flatene kan trigge til sanselige erfaringer.

Har dere en favorittfarge, en farge dere liker særlig godt å jobbe med?
- Jeg har de senere årene er blitt

mer og mer glad i sort, forteller Mirjam. Jeg har blitt inspirert av en fransk maler som døde for noen år siden, Pierre Soulages. Han malte i sort, og jeg synes det er så fascinerende å se hvor rik den fargen er. Men jeg har ikke jobbet mest med sort. Jeg har oftere jobbet med hvit.

Har du en favorittfarge Martin?

- Det sies at menneskets øyne oppfatter flest nyanser av grønt. Jeg synes grønntoner, mot det turkise, gjerne brekt mot lyst eller mørkt, der liker jeg meg godt. Det er jo farger som ikke så lett oppstår i leire, men det er farger som er lett å skape og det er lett å skape variasjon i fargespekteret der. Ja, jeg har nok en forkjærlighet mot de brekte turkisaktige fagene, sier Martin, litt ettertenksomt.

- Vi er ikke noen typiske kolorister noen av oss, sier Mirjam. Det er ikke den store fargeprakten som preger arbeidene våre.

-Men, skynder Martin seg å si, fargene er absolutt til stede og er veldig viktige i arbeidene våre.

"Kryss", Martin Woll Godal. Foto: Tor Simen Ulstein

"Uten tittel", Mirjam Raen Thomassen. Foto: Mirjam Raen Thomassen.

Liturgiske farger - kirkeårets rytme

Har du lagt merke til at prestens kappe og alterdukens farge endres gjennom året? Disse fargene er ikke tilfeldige – de følger en gammel tradisjon og har dyp symbolikk. De liturgiske fargene hjelper oss å se og kjenne igjen rytmen i kirkeåret, og de understreker budskapet i gudstjenesten.

Kirkeåret er delt inn i dager og perioder som følger Det nye testaments kronologi for Jesu liv og gjerning. De ulike dagene, periodene og høytidene har også en farge knyttet til seg.

De liturgiske fargene er med på

å understreke innholdet i kirkeårets ulike tider og høytider. Fargene er ikke bare dekorative, men bærer med seg teologisk og symbolsk betydning som kan hjelpe oss å leve oss inn i troens rytme.

I Trefoldighetskirken er det ikke prekestolklede eller antependium (tekstiler foran prekestol og alter). Vekslingene i kirkeårets farger, ses derfor kun på prestens stola og messehagel. På 1200-tallet ble det vanlig med fire hovedfarger.

Hvit

Hvit er gledens, lysets og renhetens farge. Den brukes på de store festdagene og i festtidene. Eksempelvis Jul, Påske, Kristi himmelfartsdag, Allehelgensdag og bryllup. Den hvite fargen

symboliserer Kristi oppstandelse, hellighet og glede.

Rød

Rød er Den hellige ånd og martyriets farge. Fargen er for ild og blod. Åndens ild pinsedag og blodet som ble utgytt av martyrer. Fargen benyttes derfor i Pinse og på for eksempel Olsok og Stefanusdagen (2. juledag)

Fiolett

Fiolett er botens og fastens farge. Den symboliserer ettertanke, bot, forberedelse og forventning. Fargen brukes i advent, fastetiden og Bots og bønnedag. Fiolett har også blitt sorgens farge, og brukes i begravelser. Det er fordi fiolett er satt sammen av rødt og blått, farger for kjærlighet og håp.

De fire messehaglene i Trefoldighetskirken.

Grønn

Grønn er hverdagsfargen i kirken. Grønnfargen minner oss om vekst. Det kan handle om vekst i troen og i kirken. I tradisjonelt fargespråk, regnes også grønt som håpets farge. Selv i den kirkelige hverdag, bærer vi håpet med oss. Grønn brukes i åpenbaringstiden og i treenighetstiden.

Ved å følge fargene gjennom året, får vi en visuell påminnelse om hvor vi befinner oss i kirkeåret. Slik minner også fargene oss om hva slags preg de enkelte søn- og helligdagene har, om hva de handler om og betyr.

Over: Tidligere sokneprest Åsta Ledaal ikledd alba og fiolett stola.
Øverst til venstre: Sokneprest Tore Laukvik med tre av kirkeårets farger.
I midten og nederst til venstre: Detaljer fra Trefoldighetskirkens to hvite messehagler.

Tre kirker - tre ulike fargemoter

Arendals første kirke (1670-1832) var preget av barokkens kraftige fargebruk og sterke kontraster.

Arendals andre kirke (1836-1888) i klassisk stil var påvirket av idealer fra antikkens steinarkitektur.

Dagens Trefoldighetskirke er oppført i 1888 i nygotikk etter historiske forbilder i middelalderens gotikk.

Arendals tre generasjoner Trefoldighetskirker har alle vært utformet i tråd med samtidens ideer om arkitektur, byggeteknikk, teologi og liturgi. Utvendig og innvendig farge-setting har fulgt tidens moter.

Første kirke (1670-1832)

Bygd i barokkstil. Typisk for denne stilen var kraftig fargebruk, ofte med sterke kontraster, og marmorering av listverk og detaljer. Kirken var utvendig kledd med svartmalt panel. Innvendig hadde kirken lenge grønnmalte tømmervegger. I 1720 fikk den hvelvet himling med skydekor.

Andre kirke (1836-1888)

Klassisisme var tidens mote, sterkt påvirket av idealer fra antikkens steinarkitektur. Byens andre kirke var oppført i utmurt bindingsverk, med liggende utvendig trepanel malt for å etterligne sandstein. Interiøret var også malt i lyse farger. Altertavlen var sløffet til fordel for forminskede kopier av Thorvaldsens skulpturer av Kristus og dåpsengelen. Alterringen hadde messing balustrer og mahogni rekkverk.

Tredje kirke (1888-)

Basert på historiske forbilder fra middelalderens gotikk, ble nygotiske langkirker i rød tegl den vanligste kirkeformen på slutten av 1800-t. Interiøret i dagens Trefoldighetskirke er preget av upusset, rød tegl på søyler og buer, mens veggflatene er hvitmalt, slett puss. Sammen med grågrønn innredning gir et dette et høytidelig preg som understreker kirkens sakrale karakter.

Arendal og Grimstad Kirkeakademi Program høsten 2025

Kirkeakademiet har et spennende og interessant program denne høsten. Her er en liten presentasjon:

Onsdag 22. oktober: Barbu kirke kl. 19.30

GATESALMER. Våg å være- våg å synge. Sang: Barbu kantori og Hans Olav Mørk, Musikere: Leif Rino Muller og Trond Akerø-Kleven

Hans Olav Mørk. Foto: Dan Aksel Jacobsen

Trond Akerø-Kleven. Foto: privat

Å synge salmer er både for folk som føler seg hjemme i kirken og mennesker som kommer for første gang. Salmene kan bære oss over erfaringer som skaper avstand og åpne veien inn i kirkerommets mysterium av framtid og håp. Å dele livs- og troserfaringer gjennom ord og toner skaper gjenkjennelse. På den måten kan vi gi hverandre mot til å leve og mot til å tro når vi er i krevende livssituasjoner. Salmene som presenteres denne kvelden er «Gatesalmer» skrevet av salmedikter, gateprest og bibeloversetter Hans-Olav Mørk og komponist og kirkemusiker Trond Akerø-Kleven. Salmene er under utgivelse i et eget bokprosjekt med tittelen «Gatesalmer».

Hans Olav Mørk er kjent som salmedikter, komponist og tekstforfatter. Han har skrevet mange kjente tekster, noen er oversatt til flere språk. Vi finner tolv av hans salmer i salmeboka. Videre har han vært prosjektleder/ ansvarlig for flere bibeloversettelser (Bibelselskapet), var med i visegruppa «Kari Hansa og Gregers Hes.», har blant annet skrevet tekster for Tore Aas og Oslo Gospel Choir. I en periode var han gateprest i Kirkens Bymisjon.

Trond Akerø-Kleven er en mye etterspurt og kjent pianist og akkompagnatør. Siden 2005 har han jobbet free-lance som pianist, akkompagnatør, kapellmester/ og komponist. Han er delaktig i en rekke radio og TV-produksjoner og innspillinger. Akerø-Kleven samarbeider med mange kjente musikere. Han er ansatt som kantor i Åssiden menighet.

Onsdag 19. november: Grimstad bibliotek kl. 19.30:

Knut Lundby: «Religiøse programmer i NRK - under press?»

NRK har de siste årene gjort store endringer i andakter, gudstjenester og andre programmer om tro og livssyn. Religiøse programmer har en lang og selvfølgelig historie i NRK, men er nå omstridt. Medieutviklingen og sekulariseringen i samfunnet setter spor i programtilbudet. Utfordres NRK også av TVL og andre kanaler med kristen programerklæring?

Knut Lundby er professor emeritus i medier og kommunikasjon ved Universitetet i Oslo med doktorgrad i religionssosiologi. Han utga i 2021 boka «Religion i medienes grep.» Lundby var i sin tid redaktør av ukeavisa «Vår kirke». Han var i mange år aktiv i Kirkemøtet og i Oslo bispedømmeråd.

Knut Lundby. Foto: privat.

Velkommen til høstens møter!

Inngang medlemmer kr. 100,-, ikke-medlemmer kr. 150,-.

Hvordan går det med kirkebygget vårt?

Mange har fått med seg at alt ikke er bra med kirken vår. Flere har også sett at det har blitt gjort forskjellige arbeider på og rundt kirken. Vi har spurt kirkeverge, Bjørg Løhaugen, om hvordan det egentlig står til med Trefoldighetskirken?

- I 2023 ble vi gjort oppmerksom på at det falt ned biter fra muren på Trefoldighetskirken. Da tok vi kontakt med Akasia, et firma i Bergen som har spesialisert seg på restaurering og vedlikehold av kirker og andre

verneverdige bygg. De anbefalte oss å sette gjerdene rundt kirken og bygge disse portalene inn til inngangsdørene. På den måten sikret vi at det er trygt å bruke kirken. Vi skjønnte fort at vi trengte å vite mer om tilstanden til bygget.

- I 2024 gjorde Arendal kirkelige fellesråd en del undersøkelser av kirkeskipet med kjerneboringer. Da fikk vi på nytt hjelp av Akasia. Arendal kommune bistod oss også noe i denne perioden.

- I november 2024 sendte vi så en søknad til kirkebevaringsfondet om midler til forundersøkelse av tårnet. Vi var redde for at det kunne være skader i

tårnet som var kritiske og som ville føre til at vi måtte gjøre store grep for at det skulle være trygt. I februar 2025 fikk vi positivt svar på søknaden. Vi sendte oppdraget ut på anbud, men fikk ikke noen respons på det. Da tok vi kontakt med Akasia igjen, og de tok på seg undersøkelsene av tårnet. Vi hadde stor lift og kranbil ovenfor kirken og stillas på østsiden av tårnet for å få tatt nok prøver. Kjerneprøvene er sendt til Danmark for å bli analysert der. Vi er lovet en rapport derfra rundt 30. September.

- Vi vet at det er store skader på tårnet, men de ser ikke ut til å være så omfattende som vi en

periode fryktet. Vi var en stund bekymret for om vi måtte sette inn umiddelbare tiltak, men det viser seg at vi ikke trenger. Reparasjoner av tårnet blir det imidlertid, og av et større omfang.

Hvor går veien videre nå?

- Vi forsetter med å kartlegge tilstanden til kirken, svarer Bjørg. Det står en del bokser rundt om på veggene for å måle fuktigheten i muren forskjellige steder gjennom ett år.

- Et firma som heter Geoplan skal lage en punktsky av kirken. Det er som en veldig avansert form for fotografering som skal danne grunnlaget for de statistiske beregningene av bygget. De bruker droner innvendig og utvendig for å få til dette. Så har vi en veldig dyktig fagmann, dr. sivilingeniør Torbjørn Kjoberg, som skal sammenfatte all denne kunnskapen i en rapport som vi får overlevert i 2026. Fra Akasia er det Jan Vidar Fagertveit som har fulgt opp arbeidet hos oss. Han er murer og ingeniør og har stor kompetanse på denne typen bygg.

- Det vi prøver å finne ut er: Hva er galt? Hvor er det galt? Og hva skal til for at vi skal få rettet opp disse feilene? Rundt bygget står det flere støttepilarer/strebepilarer som er med å holde hele bygget oppe. Hvis tilstanden på de er dårlig vil hele bygget på sikt falle sammen. Vi er spente på om det er skader på disse, og hvor omfattende de i tilfelle er. Bjørg smiler litt: Det høres kanskje ut som jeg kan mye om slike bygg og hva som skal gjøres. Jeg kan ikke det, men jeg prøver å følge med for å få forstå det viktigste.

- Muren i kirken har et ytre lag, de brune steinene vi ser på utsi-

Orientering i forbindelse med at det blir tatt nye prøver. Fra venstre, Petter Norberg, Jan Vidar Fagertveit, kirkeverge Bjørg Løhaugen og Torbjørn Kjoberg.

den. Det er viktig for oss å få et bilde av hvor store skadene er på fasadesteinen, de skadene kan vi i noen grad se fra utsiden. Vi må også finne ut om det er skader innover i bygningskroppen.

Hvordan skal dere skaffe penger til alt dette arbeidet?

- Vi skal søke kirkebevaringsprogrammet om midler til hovedprosjektet, til selve istandsetting av kirken. Søknadsfristen er 3. november så vi bruker den kunnskapen vi har fått til nå til å gjøre det. Dette er en svært arbeidskrevende prosess og det tar svært mye ressurser av oss. I tillegg til vår egen Petter Norberg har vi heldigvis kunnet leie inn Ole Aasen som følger opp denne prosessen fra vår side.

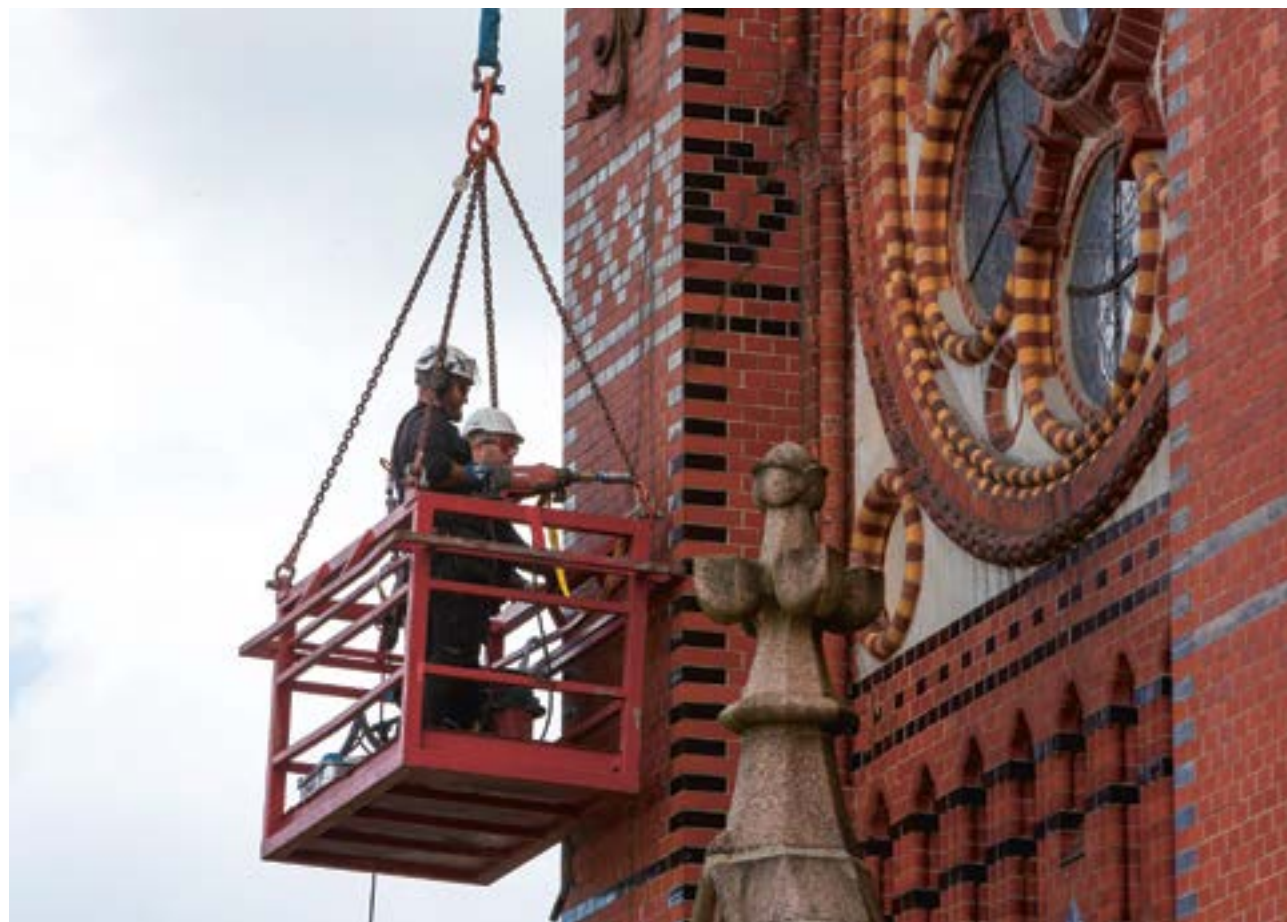
Hvor lang tid tror dere at dette vil ta?

- Vi vet at denne prosessen kommer til å ta mange år. Vi vet at vi også må ta tak i alle skadene innvendig i kirken. Samtidig vet vi at kirkebevaringsprogrammet bare gir tilskudd for ett, maks to

år om gangen. Vi må derfor søke om midler flere ganger.

- Men for at vi i det hele tatt skal kunne søke om støtte fra kirkebevaringsprogrammet må vi ha et positivt vedtak fra kommunen på at de tar sin del av utgiftene. Det har vi fått av bystyret i Arendal. Det er vi svært takknemlige for. Vi vet at økonomien i Arendal er vanskelig, og vi er utrolig takknemlige for at politikerne våre ser verdien kirken har for byen, for de som deltar i gudstjenester og andre aktiviteter i kirken, men også for alle andre som bor i byen, sier Bjørg med vekt på hvert ord.

- Og, legger hun til. Vi vil forsøke å orientere folk underveis slik at de kan følge med på prosessen videre.

Kjerneboring ved rosevinduet over inngangen.

Høstens konserter i Trefoldighetskirken

2. november kl 18.00: *Brahms Requiem – et requiem til trøst.* Trefoldighet kantori, Mandal kantori og Agder Kammerorkester. Solister Ingrid Vetlesen og Brynjar Onsjøen

Brahms' «Ein Deutsches Requiem» er et storslagent og dypt personlig verk, skrevet på tysk for å trøste de levende. I stedet for et latinsk Requiem for de døde, valgte Brahms bibeltekster og apokryfer som formidler håp og lys. Verket ble til etter tapet av hans mor og venn, og bærer preg av sorg og lengsel. Det er et stort løft å sette opp dette enorme verket. Konserten er et samarbeid mellom Trefoldighet kantori, Mandal kantori og Agder kammerorkester. Verket framføres også i Mandal kirke lørdag 1. nov. kl 18.00.

8. november kl 13.00: *Konsert med Knut-Sigurd Bygland og Nina Irslinger, arrangert av Musikken Venner.*

Knut-Sigurd Bygland fra Arendal er utdannet i Oslo og Göteborg, og har medvirket i store musikaloppsetninger i Norge og Sverige. I 2021 deltok han i The Voice. Nina Irslinger fra USA har master i musikk og jobber som organist i Austre Moland. Hun har verdensrekorden i orgelspilling: 60 timer sammenhengende i Trefoldighetskirken.

22. november kl. 13:00: *Orgelkonsert ved domkantor Espen Melbø, Tønsberg Domkirke.*

30. november kl 18.00: *Lysmesse av og med katedralkonfirmantene i Trefoldighetskirken*

4. desember kl 19.00: *Messias av G.F. Händel. Kilden Vokalensemble, Kristiansand symfoniorkester. Solister: Eldrid Gorset (sopran), Christina Jønsi (mezzosopran), Magnus Berg (baryton), William Wallace (tenor). Dirigent: Felix Hornbachner.*

Händels Messias er et storslått oratorium, fylt med dramatik og skjønnhet. Kilden Vokalensemble er Sørlandets eneste profesjonelle vokalensemble. De samarbeider tett med Kristiansand symfoniorkester, og er tilknyttet Kilden Kulturhus i Kristiansand.

7. desember kl 19.00: *Cantabiles julekonsert. Lokale gjesteartister: Thomas Isaksen og Eva Jonassen Tungesvik.* Koret Cantabile holder sin tradisjonelle julekonsert med et vakkert og variert juleprogram.

12. desember kl 19.00: *Hanne Krogh og tre tenorer.*

Hanne Kroghs julekonsept med operasolister og klassiske perler, musikal- og julesanger, kombinert med humor og varme formidlinger, har blitt en av norsk kulturlivs største suksesser. Nå kommer de til Trefoldighetskirken, sammen med Gospelkoret JOIN US. Publikum kan vente seg en stemningsfull kveld med latter, varme og kanskje en tåre – akkurat slik en julekonsert skal være.

13. desember kl 09.00: *Luciakonsert med Trefoldighet aspirantkor, Trefoldighet barne- og ungdomskantori og musikere.*

13. desember kl 18.00: *Helene Bøksle*

Helene Bøksle kommer til Trefoldighetskirken med sin julekonsert «Det hev ei rose sprungne». Den har i en årrekke berørt og begeistret publikum over hele landet. Konserten er en blanding av klassiske julesanger som «Deilig er jorden», «O helga natt» og «Tenn lys», samt hennes egne tolkninger og formidlingsevne, blir dette en helt spesiell førjulsconcert.

14. desember kl 18.00: *Den store julekonserten med flere av Arendals kor i aksjon.*

Velkommen til en hyggelig førjulstradisjon hvor flere av Arendals kor er med på å synge julen inn. Alle blir også invitert til å stemme i på noen av våre mest kjente og kjære julesanger.

19. desember kl 18.00: *«Jul i Arendal» - konsert med Knut-Sigurd Bygland, Rasmus Solem, Oscar Andreas Haug og Arild Nyborg.*

Det inviteres til en musikalsk reise gjennom julens klassiske perler, tidløse melodier og øyeblikk som minner oss om hva høytiden virkelig handler om; håp, lys og fellesskap.

Hva jobber menighetsrådet med i høst?

Menighetsrådet samles ca en gang hver måned gjennom året og har mange saker på agendaen.

Noen stikkord er:

- **Fornyelse av lys- og lydanlegg** i Trefoldighetskirken. En egen gruppe jobber med dette prosjektet, bla med å få på plass finansieringen.

- **Justering av antall benker** i kirken. Det er ønskelig å fjerne noen av benkene i kirken for å gjøre tilgjengeligheten bedre for rullestoler og barnevogner, og også i forhold til rømningsveier ved brann.

- **Givertjenesten.** En gruppe har startet med å lage en plan for revitalisering av givertjenesten. Trefoldig-

het menighet trenger flere faste givere. Det er plass til flere i denne gruppen. Ta kontakt med menighetskontoret dersom du ønsker å være med.

- **Salmebøker.** Mange av salmebøkene i kirken er dessverre i dårlig forfatning. Vi undersøker mulighet for reparasjon av bøkene, evt innkjøp av nye.

Fotoalbum

ARENDALSUKA 2025 - 11.-15. august

Åpningsgudstjenesten i Arendalsuka - inngangsprosesjon.

Trefoldighet ungdomskantori synger sammen med Trygve Skaug på åpningsgudstjenesten.

Lunsjkonsert med Knut Sigurd Bygland og Leif Rino Müller.

Bjørn Eidsvåg mottok Brobyggerprisen.

Brobyggeren Bjørn Eidsvåg og Erik Hillestad i samtale med Kristin Gunleiksrud Raaum.

Lunsjkonsert med Eva Jonassen Tungesvik.

Naturvernforbundet inviterte til samtale med overskriften: "Håp for havet". I panelet satt biskop Stein Reinertsen, havforsker Even Moland, naturveileder Annika Ljungstrøm og leder i Naturvernforbundet Truls Gulowsen (ikke med på bildet).

Haraldsguttene sang sanger om havet.

Konsert med Kilden Vokalensemble.

Plan Norge satte fokus på sammenhengen mellom bistandskutt og barnebruder.

Orgelmusikk og stjernehimmel: «På vandring» ved Tim Harry Blomberg.

Quiz

ved Jens Barland

Test dine allmennkunnskaper:

1. Hvilken liturgisk farge har 2. juledag (Stefanusdagen) og aposteldagen?
2. Hva ble fargen purpur opprinnelig fremstilt av?
3. Hvilken farge får en når en blander gult og blått?
4. Hvilken farge er sinober?
5. Hva er ultrafiolett lys?
6. Hvilke farger er det i Arendals byvåpen?
7. Hvor mange farger regnes det med i regnbuen?
8. Hvilken kjent tysk forfatter utarbeidet en egen farge-lære?
9. Hvor ligger Blåfargeverket?
10. Hva er akromatopsi?

SVAR PÅ QUIZ

1. Rød.
2. Purpurneglen.
3. Grønn.
4. Oransjerød.
5. Elektromagnetisk stråling med kortere bølgelengde enn synlig lys.
6. Blått og hvitt, med en krone i gull.
7. (Rød, oransje, gul, grønn, blå, indigo, fiolett).
8. Johann Wolfgang von Goethe.
9. På Modum i Buskerud.
10. Fargeblindhet.

Min salme

Såkorn som dør i jorden

*Såkorn som dør i jorden,
oppstår som fylte aks.
Druer som knuses i gjærkar,
modnes til gyllen vin.
Gud, gi oss troen tilbake:
tro gjennom dypest mørke,
liv gjennom natt og død!*

*Vi som ble døpt til Kristus,
døpt til hans død og grav,
eier oppstandelsens løfte:
lovsang og evig liv.
Himmelens lovsang begynner
her hvor du selv er nær oss,
midt i vår natt og død.*

*Såkorn som dør i jorden,
lever i nye korn.
Kristus, i måltidets samfunn
gir du oss livets brød.
Deg skal vi takke og tilbe!
Slektenes evige lovsang
stiger fra natt og død!*

T: Svein Ellingsen 1976
M: Harald Herresthal 1976

Da jeg før sommeren ble utfordret til å skrive om «Min salme», tenkte jeg snart på Svein Ellingsen.

Det har flere grunner. En er den lokale tilknytningen. Jeg har hatt gleden av å synge på salmekvelder med Ellingsen, både i Øyestad da jeg bodde der, og for en del år siden i Kirkekjelleren med kantoriet, da med Jens Barland som dirigent. Ved begge anledninger fortalte Svein Ellingsen, på sin karakteristiske lavmælte måte, om bakgrunnen for de ulike salmene. Og i anledning av dikterens 90-årsdag i 2019 var kantoriet med på en stor festmarkering med salmer av Ellingsen.

Like viktig er det at Ellingsen klarer å sette ord både på menneskers opplevelse av sorg, angst og håpløshet, samtidig som han finner bilder som uttrykker den kristne troen og det kristne håpet. Det er aldri noen lettvinne løsninger hos Ellingsen.

Både mørke og fortvilelse hører hjemme i et menneskeliv, samtidig med glede og håp. Ellingsen

opplevde jo, som mange vil vite, en del mørke i sitt eget liv. Noe annet som er verdt å merke seg er at Ellingsen aldri snakker «ned» til andre i sine salmer, det er alltid et «vi» som taler på vegne av fellesskapet.

Jeg velger meg salmen «Såkorn som dør i jorden». (nr.162 i salmeboka, musikk av Harald Herresthal) Både fordi vi sang den en del med kantoriet for noen år siden, og fordi den så fint uttrykker håpet som finnes midt i mørket.

Ellingsen bruker et velkjent, men virkningsfullt, bilde av såkornet som dør og oppstår «som fylte aks». Og av druene som knuses og «modnes til gyllen vin». Dette blir igjen et bilde på håpet om oppstandelse og evig liv, som kan holdes levende selv om det kan se mørkt ut- «midt i vår natt og død».

I tredje siste vers blir kornet forbundet med «måltidets samfunn», altså nattverden, og salmen avslutter med at «Slektenes evige lovsang stiger fra natt og død».

Arendal begravelsesbyrå

Byglands

Et verdig og rimelig alternativ

Knut R. Bygland - tlf. 37 01 02 51 - www.byglands.no

SLAATTENE
BEGRAVELSESBYRÅ
etab 1927

Døgnvakt tlf: 37 05 91 65

Se www.slaattene.no

• GARDINER • SOLSKJERMING
• SENGETØY • HÅNDKLÆR

Jugemann Ellingsen
Østregate, Arendal Tlf. 37 02 11 70

Stormo
Nordsjø Idé&Design

Strømsbusletta 11, Arendal
Telefon 37 00 56 56
Mandag-fredag 07.30-18.00
Lørdag 09.00-15.00

Interoptik
Corneliusson

Briller Kontaktlinser Synsundersøkelser
Off.Godkj. Optiker Arnt Corneliusson
Havnegaten 1, Arendal, tlf 37 02 16 82

= Agder Sparebank

ARENDALE BY- OG
REGIONSHISTORIE

Bind 1: Fram til 1723
Bind 2: 1723-1900
Bind 3: 1900-2022

Arendal kommunes bokprosjekt kan kjøpes i bokhandlene og på Kuben/AAMA.

ELEKTRO AS
ING. & AUT. INSTALLATØR
Tlf. 37 05 96 00 - Skilsøveien 166, 4818 Færvik

**Fokus på kvalitet,
sikkerhet og
fornøyde kunder!**
abp-elektro.no

Tjenester innen:

- ELEKTRO
- BRANN
- SIKKERHET
- RØR
- VENTILASJON
- AUTOMASJON

Avdeling Arendal

Frolandsveien 6, 4847 Arendal
Epost: arendal@bravida.no

Tlf. 37 00 26 00
www.bravida.no

CORNER

Arendal, Pollen. Tlf: 37 09 99 41
www.cornerarendal.no

Knut A. Høyer
BOKHANDEL
WWW.HOYERBOK.NO POST@HOYERBOK.NO 3704880 ØSTREGATE 7 ARENDAL

GRAVMINNER
Vakkert – varig – verdig
Spesialister på omsliping, navntilførsel, restaurering og oppussing.

Mandag-fredag..... kl. 07.00-16.00
Torsdag..... kl. 07.00-18.00
Kvelds- og lørdagsåpent etter avtale.

Fevik Steinindustri
Tlf. 370 47 231 Mob. 975 92 000 E-post: post@fevikstein.no
Adr: Moy Moner 95 – mellom Grimstad og Fevik

Vi går til kirke

19. oktober

19. søndag i treenighetstiden
Kl 11.00 Gudstjeneste
Tore Laukvik og Tim Harry Blomberg

26. oktober

Bots- og bønnedag
Kl 11.00 Gudstjeneste. Tore Laukvik og Tim Harry Blomberg

2. november

Allehelgensdag
Kl 11.00 Gudstjeneste. Tore Laukvik og Tim Harry Blomberg

9. november

22. søndag i treenighetstiden.
Kl 11.00 Gudstjeneste for døve og hørende. Sissel Egilsdatter Hasleholm og Jens Barland

16. november

23. søndag i treenighetstiden.
Kl 11.00 Søndag for de forfulgte.
Tore Laukvik og Tim Harry Blomberg

23. november

Siste søndag i kirkeåret.
Kl 11.00 Gudstjeneste for små og store. Tore Laukvik, Åsmund Aarvik og Tim Harry Blomberg

30. november

1. søndag i advent.
Kl 18.00 Lysmesse. Tore Laukvik, Åsmund Aarvik og Tim Harry Blomberg

7. desember

2. søndag i advent.
Kl 11.00 Gudstjeneste Jorunn Raddum og Jens Barland

14. desember

3. søndag i advent.
Kl 11.00 Gudstjeneste på Strømsbu bedehus. Tore Laukvik og Tim Harry Blomberg

21. desember

4. søndag i advent.
Kl 11.00 Lesninger i advent. Tore Laukvik og Tim Harry Blomberg

24. desember

Julaften.
Kl 14.30 Gudstjeneste. Tore Laukvik og Tim Harry Blomberg

24. desember

Julaften.
Kl 16.00 Gudstjeneste. Tore Laukvik og Tim Harry Blomberg

25. desember

1. juledag.
Kl 12.00 Gudstjeneste. Tore Laukvik og Tim Harry Blomberg

31. desember

Nyttårsaften.
Kl 17.00 Gudstjeneste. Jorunn Raddum og Tim Harry Blomberg

4. januar

Hellige tre kongers dag.
Kl 11.00 Gudstjeneste på Fredly bedehus

- 08.06. Hedvig Gundersen
- 22.06. Karl Magnus Soriano Vedø
- 27.07. Zana May Nesse Helgeland
- 03.08. Selma Bauder Granerud
- 24.08. Olivia Guren
- 28.09. Erik Egeberg

- 14.06. Jubee Joyce Delos Santos Dequino og Ole-Jacob Vederhus
- 21.06. Astrid Struve Jarlsby og Håvard Mamen Antonsen
- 28.06. Catherine Synnøve Vaugelade Berg og Thomas Pedersen
- 06.09. Christine Antonsen Bøgseth og Knut Freddy Bøgseth
- 20.09. Astri Cathrine Kjølrsrud Moldestad og Tom Alex Hagen

- 20.06. Anders Leo Lyche
- 26.09. Karl-Franz Frey

TREFOLDIGHET MENIGHETSBLAD

Utgiver:
Trefoldighet Menighetsråd

Redaksjonen:
Karin Thorsen, Solveig Helljesen, Åsmund Aarvik

Takk til bidragsyterne!

Faste medarbeidere:
Menighetsrådet og faste ansatte.

Bankkontonr:
3000.30.55023, VIPPS # 103454
Takk for gaver til menigheten og til menighetsbladet!

Frist stoff neste nr:
19. oktober
Tema: Forventning
trefoldighet.menighet@agderkirken.no
Produksjon:
Lay-out: Harald Tallaksen
Trykk: Syncron Media AS

Velkommen!

SØN

11:00

Gudstjeneste. Se oversikt inne i bladet, på hjemmesida eller i avisene.

TIR

11:00 (annen hver uke, startet 23.9.)

Babysang. Kontaktperson: Åsmund Aarvik

14.45 - 16.15 (Følger skoleåret)

Konfirmantundervisning i Kirkekjelleren
Kontaktperson: Åsmund Aarvik/Tore Lauvik

18.30 - 21.00 (Følger skoleåret)

Øvelse Trefoldighet kantori i kirken.
Kontaktperson: Tim Harry Blomberg

ONS

14.30 - 16.00 (Følger skoleåret)

Konfirmantundervisning i Kirkekjelleren
Kontaktperson: Åsmund Aarvik/Tore Lauvik

17.00 - 18.30 (Annenhver uke, følger skoleåret)

Tårnagentklubb (8-12 år) i kirken.
Kontaktperson: Åsmund Aarvik

19.00-21.00

Åpen kirke

Her er det rom for stillhet, ettertanke og lyttenning. Kontaktperson: Martin Haakonsen Skjulestad (95216788).

TOR

16:40 - 17:15 (Følger skoleåret)

Øvelse Trefoldighet aspirantkor (1.-3- trinn) i kirken. Kontaktperson: Tim Harry Blomberg

17:00 - 18:00 (Følger skoleåret)

Øvelse Trefoldighet Barnekantori (4.-7. trinn) i kirken. Kontaktperson: Tim Harry Blomberg

18:00 - 19:00 (Følger skoleåret)

Øvelse Trefoldighet Ungdomskantori (fra 8. trinn) i kirken. Kontaktperson: Tim Harry Blomberg

FRE

12:00

Lunsjmesse i samarbeid med Kirkens Bymisjon

Julegaveaksjonen

I år er det ekstra mange som trenger hjelp til å skaffe julegaver til barna sine.

Vil du hjelpe?

Vipps til #852856 eller les om hvordan du kan levere gaver på julegaveaksjonen.no

TÅRNAGENT KLUBB

Trefoldighet menighet, Arendal

1,2 k i Skerfvinger - 1,3 k i Torgene

Takk for gaver til menigheten og til menighetsbladet!
Bankkontonr.: 3000.30.55023
VIPPS # 103454